

מסורת הש"ס

(א) [לעיל ק. וש"נ], (ב) [נסקה לו: וש"נ], (ג) [פי' הדד של צהמה ערוך], (ד) [פסחים עד: כריכות כב.], (ה) [נדב כד:], (ו) [עירובין מו:], (ז) [השגת מוס' ע"ז תמלא לעיל לו.], (ח) [ד"ה אמר רבא וכן במוס' פסחים לו. ד"ה אמר:], (ט) [וע"ע מוס' צ"מ מד. ד"ה מכלל ומוס' מה נג. ד"ה שף].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מכלל וכו' ממירין אותו בשניער בסוף ומשום (ב) ד"ה וממלא וכו' אלא שבסוף חזרה ופלטא:

מוסף רש"י

ותו לא מירי. אין לזון אחר דבר זה (סוכה לו) אין להשיב על כך (בבבוח טז. וקדושין כא.) מן לילא לאקשוי מירי (ערוכות קט) אין להקשות על דבר זה (ע"ז כב. טו.) לילא לטעמי מירי (סנהדרין כט.) אין להקיש דבר זה (שם סו.).

רבינו גרשום

מכלל דר' יהודה סבר אפי' ניער מתחלה כו'. כלומר מדאמר ר' נראין דברי ר' יהודה בהא מכלל דר' יהודה מחמיר טפי ואפי' ניער כו' מכלל דרבנן סברי (א) אפי' ניער בסוף דפלט ואפי' כסה בסוף ולא ניער בתחלה דבלע ואפילו כיהה בסוף ולא כיהה בתחלה מותר כיון דלבסוף נסחט ממנו האיטור קסברי אפשר לסחוט מותר: רבי יהודה לטעמי מן במינו לא בטיל. כלומר לפי חתיכה עצמה נעשית נבלה ואוסרת כל החתיכות טעם כל החתיכות כולן אלא באותה חתיכה והיא אוסרת חתיכות אחרות ורבנן לטעמיהו דאמרי מן במינו בטיל לפי לא היא אסור עד שיתן טעם בחתיכות כולן: האי מאי אי אמרת בשלמא רבנן דהכא במין ומינו כו' יהודה סבירא להו ובאפשר לסחוט פליגי

כל הבשר פרק שמיני חולין

קמ"ו

עין משפט
נר מצוה

א מ"י פ"ע מהלכות מכללות אסורות ה' יב סמג לאוין קמא טו"ע מ"ד כ"י 5 סוף פ':
ב מ"י פ"ו מהל' מ"א הלכה ו ועי' בהשגות וזמ"מ סמג לאוין קמא טו"ע מ"ד כ"י ע"ב פ"א:
בב ג מ"י שם ה' ו 11:

רבינו גרשום (המשך)

היינו דאמר ר' נראין דברי ר' יהודה בהא. כלומר בשלא ניער בתחלה אלא בלע (כלומר) דבלע ופלט לבסוף נסחט ממנו האסור ואפי' רבנן דבסוף נסחט ממנו אסור דקסבר אפשר לסחוט אסור ודברי חכמים בשניער מתחלה ועד סוף דלא בלע ולפיכך צריך שיתן טעם החבל שפלט על החתיכה אחת בכל החתיכות ואם לא נתן טעם בכל החתיכות תאן אמרינן חתיכה עצמה נעשית נבלה דלא הוה לזון פנאי בבלע איטורא אלא אי אמרת אפשר לסחוט דברי הכל אסור כלומר דרבנן סבירא להו כו' יהודה דאפשר לסחוט אסור רבנן מאן דבר שמיהו לענין אפשר לסחוט כיון דרבנן כו' יהודה סבירא להו לענין אפשר לסחוט אלא ודאי חכמים בהא: הבחל קורעו ומוציא את חבלו. כלומר לענין ביטול בפני עצמו:

(א) ל"ל אפי' ניער בסוף ולא מתחלה או כיהה בסוף ולא כיהה בתחלה אף דכבר נלע מתחלה מותר כיון דלבסוף וכו'. (ב) נמלא דל"ל ולא מירי אלא במין במינו ולא באפשר לסחוט.

ופרכין מכלל דר' יהודה סבר כי ניער כו'. נמי אסירי מדמקאמר רואה אני דברי ר' יהודה בשלא ניער בתחלה אבל איני רואה את מה שהוא אסור אף בשניער מכלל דאיהו אף בשניער אסור מדללא קמני אמר רבי לא אמר ר' יהודה אלא בשלא ניער: הא לא נלע. חתיכה

נראין דברי ר' יהודה ואין נראין מבעיא ליה. תימה לימא דכ"ע מין במינו לא בטיל וה"ק נראין דברי ר' יהודה לחכמים בשלא ניער בתחלה אלא בסוף שחכמים לא נחלקו עליו אלא כשניער מתחלה ועד סוף דכי האי גונא משני לעיל בפרק קמא (דף יב.) גבי אכדו לו גדייו ומרגנוליו

ובפרק המוכר את הספינה (ב"ב דף עט.) גבי צור ושזך וצמחה דוכמין ויש לומר דלא קאמר אלא היכא דלא אפשר ליה למימר צענין אחרי: **הל"ב** קורעו ומוציא את דמו לא קרעו אינו עובר עליו. פירש צקונטרס צמס' כרימות (דף כג.) מוקי לה בלז עוף דלזין צדמו כוית אבל צהמה חייב כרת אם לא קרעו לאחר צולע ואי אפשר לומר כן דצהדיא אמרינן צקונטרס רבה (נמוסות דף כה.) דס שצולו אינו עובר עליו אם אכלו והא דמוקי לה צפ' דס שטיטה (כרימות דף כג.) בלז עוף משום דכלל ענין קמני מתימין דלזינו עובר עליו צין חי צין מצושל ומה שפירש צקונטרס דבשר הלז אינו נאסר שהלז חלק הוא ואינו צולע דהיינו צולע פסחים (דף עז.) שאני לז דשעי אומר ר"ת דלזין לנסמן על זה לעשות מעשה דחייבה צעלמא הוא צפ' כי"ד לולין (פסחים דף עז.) דהוה צעי למיפשט מיניה דאמרינן כצולעו כן פולטו מדקמני קורעו לאחר צשולו ודמי לז שאני לז דשעי אבל למאי דמסיק דצולעו כן פולטו תו לא אמרי' דשעי ולא בלע וקורעו חו לא צשולו היינו לאחר ללייתו דשיין ציה צולעו כן פולטו שהדס נופל לחוץ אבל צקדרה אסור ולא אמרינן דשעי ולא בלע:

אפי' ניער מתחלה כו'. כלומר מדאמר ר' נראין דברי ר' יהודה בהא מכלל דר' יהודה מחמיר טפי ואפי' ניער כו' מכלל דרבנן סברי (א) אפי' ניער בסוף דפלט ואפי' כסה בסוף ולא ניער בתחלה דבלע ואפילו כיהה בסוף ולא כיהה בתחלה מותר כיון דלבסוף נסחט ממנו האיטור קסברי אפשר לסחוט מותר: רבי יהודה לטעמי מן במינו לא בטיל. כלומר לפי חתיכה עצמה נעשית נבלה ואוסרת כל החתיכות טעם כל החתיכות כולן אלא באותה חתיכה והיא אוסרת חתיכות אחרות ורבנן לטעמיהו דאמרי מן במינו בטיל לפי לא היא אסור עד שיתן טעם בחתיכות כולן: האי מאי אי אמרת בשלמא רבנן דהכא במין ומינו כו' יהודה סבירא להו ובאפשר לסחוט פליגי

מכלל דר' יהודה סבר כי ניער מתחלה ועד סוף וכסה מתחלה ועד סוף אסור אמאי הא לא בלע כלל אימא לא ניער יפה יפה ולא כסה יפה יפה אמר מר ודברי חכמים כשניער וכסה מאי ניער ומאי אילימא ניער בסוף ולא ניער בתחלה וכסה בסוף ולא כסה בתחלה האמרת נראין דברי ר' יהודה בהא אלא ניער מתחלה ועד סוף וכסה מתחלה ועד סוף מכלל דרבנן סברי ניער בסוף ולא ניער בתחלה כסה בסוף ולא כסה בתחלה מותר אלמא קסברי אפשר לסוחטו מותר א"ל רב אחא מדיפתי לרבינא מומאי דבאפשר לסוחטו פליגי דלמא אפשר לסוחטו דברי הכל אסור והכא במין במינו קא מיפלגי ורבי יהודה לטעמיה (ב) דאמר מין במינו לא בטיל ורבנן לטעמיהו דאמרי מין במינו בטיל האי מאי אי אמרת בשלמא דרבנן במין במינו הכא כרבי יהודה סבירא להו ובאפשר לסוחטו פליגי היינו דקאמר רבי נראין דברי רבי יהודה בהא ודברי חכמים בהא אלא אי אמרת אפשר לסוחטו דברי הכל אסור והכא במין במינו קמיפלגי האי נראין דברי ר' יהודה ואין נראין מבעיא ליה: ותו לא מירי: **מתנ"א** הבחל קורעו ומוציא את חלבו לא קרעו אינו עובר עליו **ג'הל"ב** קורעו ומוציא את דמו ילא קרעו אינו עובר עליו: **גמ'** אמר

אפי' ניער מתחלה כו'. כלומר מדאמר ר' נראין דברי ר' יהודה בהא מכלל דר' יהודה מחמיר טפי ואפי' ניער כו' מכלל דרבנן סברי (א) אפי' ניער בסוף דפלט ואפי' כסה בסוף ולא ניער בתחלה דבלע ואפילו כיהה בסוף ולא כיהה בתחלה מותר כיון דלבסוף נסחט ממנו האיטור קסברי אפשר לסחוט מותר: רבי יהודה לטעמי מן במינו לא בטיל. כלומר לפי חתיכה עצמה נעשית נבלה ואוסרת כל החתיכות טעם כל החתיכות כולן אלא באותה חתיכה והיא אוסרת חתיכות אחרות ורבנן לטעמיהו דאמרי מן במינו בטיל לפי לא היא אסור עד שיתן טעם בחתיכות כולן: האי מאי אי אמרת בשלמא רבנן דהכא במין ומינו כו' יהודה סבירא להו ובאפשר לסחוט פליגי